

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 90. Hujus Conventus decreta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

„mentorū administri, errores subinde Sæc. XVII.
 „in Ecclesia renascentes non modo per- A. C. 1700.
 „spicere, sed etiam facile confutare
 „possint. Hoc opus non tam nostrum,
 „quam vestrum, vestris quippe auspiciis,
 „vestro spiritu gestum, Sanctissimi, &
 „Religiosissimi Con - Sacerdotes, ve-
 „stræ pietati, Vestræ fidei commenda-
 „mus, hoc in tutela, præsidioque ve-
 „stro ponimus, hoc fidele depositum
 „cum cæteris egregiis Monumentis ve-
 „strorum cætuum componendum, &
 „in communes Ecclesiarum usus adhi-
 „bendum relinquimus, ut in Christo
 „Jesu, quo uno confidimus, Ecclesiæ
 „Gallicanæ, imo etiam Catholicæ glo-
 „ria inclarescat. Valete in Domino.,

§. XC.

Hujus Conventus decreta.

Horum Præfulum sollicitudinem præ-
 cipue occupabat laxioris doctrinæ
 eliminandæ studium, quapropter præ-
 ter quamplurimas propositiones jam a
 summis Pontificibus Innocentio X. &
 Alexandro VII. proscriptas, insuper a-
 lias post horum Pontificum decessum
 a Jansenistis & laxioribus Casistis in
 Francia disseminatas censuris confixere:
 Eoquod, inquebant Præsules, *incredi-
 bile dictu sit ex pessimis principiis, tota
 licet*

Sæc. XVII. licet reluctante Ecclesia, quanta malorum
 A. C. 1700. incrementa provenerint; subtilioribus in-
 geniis in id unum intentis, ut eo quisque se
 vel maxime Theologum videri velit, quo
 plura ejusmodi inventa in probabilitatis au-
 thoritatem adduxerit. Verum, hæc con-
 stabilire, aut per eam speciem mentes infr-
 morum in falsam & noxiam securitatem
 inducere, nihil est aliud, quam animas per-
 dere, ac doctrinas, & mandata hominum,
 vanasque traditiones, exemplo Pharisæo-
 rum, divini mandati loco obtrudere. Quare
 tot errorum experientia victi, necesse ha-
 buimus, ipsam malorum radicem excindere,
 eam scilicet opinandi rationem, quæ ignota
 sanctis Patribus, tanta de rebus maximis
 dissidia peperit, &c.

Præmissa hac exhortatione Præsu-
 les Gallicani in centum viginti septem
 ejusmodi propositiones censuram vibra-
 runt; ac præprimis inter has damna-
 runt sequentes, quarum prima erat:
*Axioma illud: facienti, quod est in se, Deus
 non denegat gratiam, non modo verissi-
 mum, & sanctis literis, Conciliis & Patri-
 bus maxime consentaneum est sed etiam per
 illud significatur obligatio, quam habet
 Deus dandi gratiam facienti &c. II. Quia
 opera solius naturæ viribus elicita, sterilia
 & meriti intrinsece & Theologicæ superna-
 turalis incapacia sunt, ideo Deus obligatur
 conferre gratiam facienti &c. nec id oritur*

ex bonitate talium operum, sed ex pacto
 &c. Utramque hanc propositionem **Sæc. XVII.**
 Clerus hac censura notavit: *Hæc duæ* **A. C. 1700.**
 propositiones, qua parte causam discer-
 nendi inter justos & non justos in opera
 mere naturalia referunt, Semipelagianis-
 mum instaurant, mutatis tantum vocibus.
 Pactum autem, quod inter Deum & Chri-
 stum asseritur, commentum est temerarium,
 erroneum, nec solum tacente, sed etiam ad-
 versante Scriptura Sacra, & SS. Patrum
 traditione prolatum.

Postea Clerus damnavit propositio-
 nem P. Honorati de evidentia Religio-
 nis tanquam impiam, blasphemam,
 erroneam, & inimicis Religionis Chri-
 stianæ faventem: uti jam supra memi-
 nimus. Præterea sequentes proscri-
 psit Propositiones. I. „Attritio ex metu
 gehennæ sufficit, sine ulla dilectione
 Dei sive sine ullo ad Deum offensum
 respectu. *Censura.* Hæc propositio,
 quo a dispositionibus necessariis ad ab-
 solutionem excluditur quilibet ad Deum
 offensum respectus, temeraria est, scan-
 dalosa, perniciofa & in hæresin inducens.
 II. „Tridentinum definiit, attritionem,
 quæ non vivificat animam, quæque
 supponitur sine amore Dei esse, suffi-
 cere ad absolutionem. *Censura.* Hæc
 propositio falsa est, temeraria, Conci-
 lio Tridentino contraria, & in hæresin
 inducens.

Vid. p. 418

Hist. Eccles. Tom. LXVI. Nu inducens

Sæc. XVII. inducit. III. „Si peccatores consum-
A. C. 1700. „matæ malitiæ, cum blasphemant, &
 „flagitiis se immergunt, non habent
 „conscientiæ stimulos, nec mali, quod
 „agunt, notitiam, non peccant. *Censura.*
 Hæc propositio est falsa, temeraria,
 perniciosa, bonos mores corrumpit,
 blasphemias & alia peccata excusat.
 IV. „Omnia hodie melius sunt exami-
 „nata, & ideo in morali materia liben-
 „tius sequor juniores, quam seniores.
Censura. Hæc propositio temeraria est
 & erronea, Patribus & antiquis Docto-
 ribus contumeliosa &c. Damnatis hisce
 pluribusque aliis propositionibus Clerus
 sententiam suam circa dilectionem Dei
 in Sacramento pœnitentiæ, & usum
 probabilium opinionum declarans, ita
 asseruit: *De dilectione Dei, sicut ad Sa-*
cramentum Baptismi in adultis, ita ad Sa-
cramentum Pœnitentiæ, quæ est laboriosus
Baptismus, requisita, ne necessariam Do-
ctrinam omittamus, hæc duo imprimis ex
Sacro sancta Synodo Tridentina monenda,
Et docenda esse duximus: Primum, ne quis
putet, in utroque Sacramento requiri, ut
præviã, contritionem eam, quæ fit Cha-
ritate perfectã, Et quæ cum voto Sacra-
menti, antequam actu suscipiatur, ho-
minem Deo reconciliat, ut ait Synodus
Tridentina Sess. XIV. Cap. IV. Alterum
ne quis putet, in utroque Sacramento secu-
 rum

rum se esse, si præter fidei & spei actus, **Sæc. XVII.**
 non incipit, diligere Deum tanquam **A. C. 1700.**
 omnis justitiæ fontem, sicut statuit eadem
 Synodus Tridentina Sessione VI. Cap. VI.
 Neque vero satis adimpleri potest utrique
 Sacramento vitæ novæ inchoandæ, ac ser-
 vandi mandata divina propositum, si pœ-
 nitens primi & maximi mandati, quo Deus
 toto corde diligitur, nullam curam gerat,
 nec sit saltem animo ita præparato, ut ad
 illud exequendum, divina opitulante gratia
 sese excitat, ac provocat. Placet etiam
 caveri a Sacramentorum ministris, ne in
 Pœnitentiæ Sacramento, aliisque Sacra-
 mentis conferendis, sequantur opinionem
 probabilem de valore Sacramenti, relicta
 tutiore: Neve pœnitentes ipsorum fidei ani-
 mam suam committentes, admonere cessent,
 ut in pœnitendo inchoatæ saltem dilectionis
 Dei ineant viam, quæ sola secura sit, gra-
 viter peccaturi in hoc Salutis discrimine,
 vel eo solo, quod certis incerta pro-
 ponant, sicut docet S. Augustinus Lib. I.
 contra donatistas Cap. 3. & 5. Hæc quan-
 tum ad primum Caput, quod est de dile-
 ctione Dei in Sacramento Pœnitentiæ re-
 quisita, postquam declaravit Conventus
 „Cleri Gallicani, alterum deinde Ca-
 „put, quod est de Probabilium opinionum
 usu, explanat his verbis: Absit vero,
 ut probemus eorum errorem, qui negant,
 licere sequi opinionem inter probabiles pro-
 babi-

Sæc. XVII. *habilissimam; sed ad rectum usum opinio-*
A. C. 1700. *num probabilium, has regulas a jure præ-*
scriptas agnoscimus. Primum, ut in du-
biis de Salutis negotio, ubi æqualia utrin-
que animo sese offerunt rationum momenta,
sequamur, quod tutius, sive quod est eo in
casu unice tutum; neque id Consilii, sed
præcepti loco habemus, dicente Scriptura:
qui amat periculum, in illo peribit,
hæc prima Regula. Altera ut circa probabi-
les de Christiana doctrina sententias sequa-
mur id, quod Viennense æcumenicum Con-
cilium circa infusas tam parvulis, quam
adultis in Baptismo virtutes decrevit his
verbis: Nos hanc opinionem tanquam
probabiliorem, & dictis Sanctorum,
ac Doctorum modernorum Theologiæ
magis consonam & concordem duxi-
mus eligendam. Quod Concilii judicium
eo magis ad regendos mores pertinere con-
stat, quo magis ex ipso fidelium Sanctitas
ac Salus pendet. Ex hac igitur Regula
fit consequens: Primum, ut in rebus Theo-
logicis ad fidei, & morum dogmata spectan-
tibus, Theologos quidem etiam modernos
audiamus, si tamen consonas sanctis Patri-
bus sententias tradant. Deinde, ut, si ab
eis recedant, harum opinionum inhibeatur
curfus, nedum earum aliqua ratio habeatur,
aut ulla eis tribuatur auctoritas: denique,
ut nemini liceat eligere eam sententiam, quam
non veritati magis consentaneam duxerit.
 Quod

Quod ergo in praxi eam nobis liceat sequi Sæc. XVII.
 sententiam, quam nec ipsi probabiliorem A. C. 1700.
 eligendam judicemus, hoc novum, hoc in-
 auditum, hoc certis, ac notis Auctoribus
 postremo demum sæculo proditum, & ab
 iisdem pro regula morum positum, repugnat
 huic effato a Patribus celebrato: Quod
 ubique, quod semper, quod ab omni-
 bus; nec habere potest Christianæ Regulæ
 securitatem. Hoc initium malorum esse,
 atque omnium ante dictarum corruptelarum
 Caput, & doctrinæ consecutio, & series
 temporum ostendit. Hoc ab Antecessoribus
 nostris, viris fortibus ac religiosis, censorie
 notatum, hoc sæpe reprehensum, hodieque
 reprehendi, nullo incusante, imo, bonis
 probantibus, diffiteri nemo potest. Nos
 quoque iis de causis, has novas sententias,
 in salutis negotio periculosas, re diligenter
 inspecta, summa ope caveri, ac prohiberi
 oportere censuimus ac censemus. Placet
 autem illa prudentia, ut ante omnia
 custodiamus, & in tuto collocemus id, quod
 unum est necessarium, Luc. X. fiatque
 illud Dominicum Cap. X. Matthæi: Estote
 prudentes sicut serpentes, qui protecto,
 quod præcipuum est, capite, sibi consulunt:
 Neque quisquam in dubio Salutis ad actum
 profiliat, nisi ipso dubio, non ad nutum
 voluntatis, aut ex cupiditatis instinctu, sed
 ex recta ratione deposito, dicente Scriptura:
 Rationabile obsequium vestrum, Epist.

sæc. XVII. ad Rom. cap. 12. & iterum: Sapiens timet, & declinat a malo, stultus transiit, & confidit, Proverb. cap. 19. Postremo audiatur, Apostolicum illud: omnia probate, quod bonum est, tenete, Epist. 1. ad Thessalonienses cap. 5. & iterum: omne, quod non est ex fide, id est, ex conscientia, sive ex persuasione, peccatum est, Epist. ad Rom. cap. 14. denique, ut ait idem Apostolus Paulus: testimonium reddente illis Conscientia ipsorum, non aliorum, sed ipsorum, & sua.

Postea Clerus Gallicanus Innocentii XII. Constitutionem contra librum Fenelonii Cameracensis Archiepiscopi editam communi omnium suffragio comprobavit: ac de prompta hujus Archipræsulis subjectione ita disseruit: *Hostes Ecclesie tam subita mutatio perculit, sed Ecclesia, quæ gratiam obedientie conjunctam esse novit, in Archiepiscopi illius submissione Christianæ humilitatis, atque Ecclesiasticæ subordinationis effectum agnovit: Unus est primus Episcopus, a Petrus ab ipso Christo Jesu Prælatas, ut totum ovile pascat, Una est Ecclesia Mater, constituta ad docendas alias, & Ecclesia Christi in hac veritate fundata, tanquam super Petram immobilem atque inconcussam: cum autem jamjam die quinta Augusti ex quadam supplicatione*

tionem Carnutensis Capituli contra suum Sæc. XVII.
 Episcopum duæ propositiones fuissent A. C. 1700.
 extractæ, atque ad Cleri Gallicani co-
 mitia delatæ, hinc Generalis hujus
 Conventus jussu eæ maturo Theologo-
 rum examini subjicebantur: Erant au-
 tem sequentes:

I. *Nulla differentia inter Episcopos & Presbyteros existit primis Ecclesiæ temporibus.*

II. *Non nisi post Apostolos ea disciplina in Ecclesia instituta est, ut inter Presbyteros quidam Presbyter ceteris præficeretur, & Episcopi cognomen præcipue haberet.*

Quamvis Carnutensis Ecclesiæ Capitulum hæc propositiones improba-
 ret, ac contestaretur, eas nequaquam
 jussu Capituli, sed duntaxat per im-
 prudentiam cujusdam privati Auctoris
 fuisse insertas, nihilominus Clerus Gal-
 licanus de hisce propositionibus hanc
 pronuntiavit censuram. *Hæc duæ pro-
 positiones, quæ Presbyteros Episcopis
 æquarant, ac fere solis nominibus ipsos
 distinguunt, falsæ sunt, temerariæ, scan-
 dalosæ, erroneæ & schismaticæ Aerii hæ-
 resin instaurant, Hierarchiam Ecclesiasti-
 cam Divina ordinatione institutam confun-
 dunt, traditioni Apostolicæ, & sacrosancti
 Concilii Tridentini decretis adversantur.*

Eodem Religionis Zelo Clerus Gal-
 licanus damnavit propositiones tum de

Sæc. XVII. gratia, de virtutibus Theologicis, aliis-
 A. C. 1700. que rebus ad moralem disciplinam per-
 tinentibus, tum etiam de observandis
 Innocentii X. & Alexandri VII. Consti-
 tutionibus circa quinque Propositiones
 damnatas; deferebantur enim ad hæc
 comitia varii Jansenistarum libri, quo-
 rum unum hunc præferebat titulum:
Augustiniana Ecclesiæ Romanæ doctrina,
 alius contra Sfondrati nodum editus
 sub titulo: *Dispunctio*, necnon tertius
 qui inscribatur: *Panegyris Janseniana*,
 ex hisce igitur libris Præsules quatuor
 hæc propositiones extraxerunt.

I. „Jam tandem Ecclesiæ & Regno-
 rum Principes ex hoc clarissimo ar-
 gumento agnoscunt, *Phantasma Jan-
 senii* quæsitum undique, sed nusquam
 repertum, præterquam in laborante
 quorundam Phantasia.”

II. „Constitutione Innocentii X. ni-
 hil aliud actum, quam ut renovaren-
 tur & exacerbarentur disputationes...
 In eandem viam pertractus est Ale-
 xander VII. ut homo ab hominibus
 facile impellendus in eas res, quæ
 parum ejus officio convenirent...
 Innocentius quoque XII. cum ex offi-
 cio teneretur, claram proferre sen-
 tentiam, generalibus æquivocisque
 verbis adhibitis, dat locum existi-
 mandi, se non ausum esse clarius lo-
 qui,

„qui, tanquam errare metuentem . . . , Sæc. XVII.
A. C. 1700.
 „atque illud *in sensu obvio* ejusdem Pon-
 „tificis, magis adhuc generale est &
 „vagum, quam verba Alexandri VII.
 „*in sensu a Jansenio intento* Epi-
 „scopi denique Gallicani libertates Ec-
 „clesiæ Gallicanæ sub earum asseren-
 „darum specie labefactarunt super su-
 „scipienda Constitutione Innocentii X.
 „contra Jansenium. „

III. „Aliquam huic malo medicinam
 „attulisse videbatur Innocentius XII.
 „in Brevi suo 6. Februarii Anno 1694.
 „Verum mitigatione illam præsumptam
 „non parum extenuavit Brevi dato die
 „24. Novembris anni 1696. ubi Ponti-
 „fex diserte negat, Constitutionem aut
 „Formularium Alexandri VII. Brevi
 „suo alterata aut reformata . . . in
 „aliqua minima ejus parte . . . Nec
 „placet eorum opinio, quæ ex ipso
 „primo Brevi aliquid mitigationis circa
 „factum tentavit exsculpere . . . Sed
 „& nihilo majorem in quæstione juris
 „progressum factum esse jam quoque
 „convenit ostendere. „

IV. „Circa condemnationem Augu-
 „stini Jansenii opus esset collatione re-
 „gulari habita, vel coram Judicibus
 „a Romano Pontifice, vel a Rege da-
 „tis nondum omnes interierunt,
 „qui sciunt deliberationes (de Janse-

Sæc. XVII., niano negotio) quas nunc Episcopi
A. C. 1700., ut Regulas suarum hodiernarum de-
 „liberationum (circa novum Quietis-
 „mum) sumunt, Cleri Gallicani æter-
 „num fore præjudicium.,

Has autem propositiones Clerus Gallicanus sequenti confixit censura:
 „Hæ quatuor propositiones, quibus in-
 „quieti homines Innocentii X. & Ale-
 „xandri VII. Constitutiones Innocentii
 „quoque XII. Brevia æquissima, & ab
 „omnibus approbata, aperte contem-
 „nunt, Episcopos Gallicanos, rebus
 „judicatis adhærentes, incessunt ma-
 „ledictis, & causam hanc de integro
 „retractari postulant, tanquam tot Con-
 „stitutionibus Apostolicis, etiam ac-
 „cedente Ecclesiarum consensione, caus-
 „sa nondum finita foret, falsæ sunt,
 „temerariæ, scandalosæ, contumeliosæ
 „in Clerum Gallicanum, summos Pon-
 „tifices, & in Universam Ecclesiam,
 „schismaticæ, & erroribus condemna-
 „tis faventes.,

Denique hanc propositionem: *Im-
 pletur præceptum Christi, sicut Baptismo
 ita & Communionem sacrilega* damnavit
 tanquam doctrinam temerariam, scan-
 dalosam, erroneam, impietati & sa-
 crilegio faventem, & Ecclesiæ præce-
 ptis illusoriam.